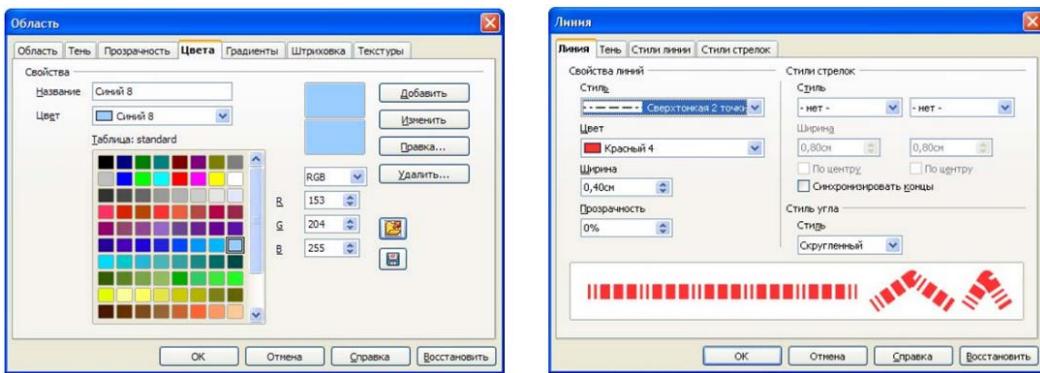

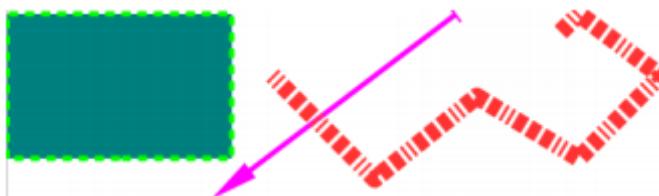
МАВ҆ЕБАНДИ ВА ГУРӃХБАНДИИ ОБЪЕКТҲО ДАР OODRAW

Хосиятҳои соҳа. Дар ҳолати мавҷудияти соҳаи объект онро бо ёрии афзорҳои лавҳаи объектҳо зуд ба танзим овардан мумкин аст: силсилафармонҳои менюи **Формат▶Соҳа** ё банди **Соҳаи** менюи матнӣ (контекстӣ). Соҳаи объект метавонад дар шаклҳои гуногун зоҳир ёбад, бесоя тасвир шавад ва шаффофт бошад. Онро бо тарзҳои рангпуркунӣ, пуркунии градиентӣ, штрихӣ ё растрӣ тақвият бахшидан мумкин аст. Амалҳои соягузорӣ ва шаффофибахшӣ низ, дар навбати худ, ба таври хос танзим карда мешаванд. Онҳоро мувофиқан бо ёрии тугмаҳои қабатии равзанаи хосиятҳои соҳа ёфтани мумкин аст.

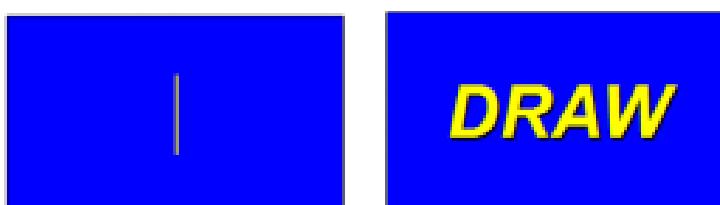

Хосиятҳои хат. Ҳар як объекти OODraw дар таркиби худ хат дорад. Ҳатто матн низ чорҷӯбаи худро дорад, ки вай аз рӯйи пешфарз дида намешавад. Хатҳоро бо ёрии афзорҳои лавҳаи объектҳо, силсилафармонҳои менюи **Формат▶Хат** ё банди **Хати** менюи матнӣ ба танзим овардан мумкин аст. Дар чунин мавридҳо ба онҳо рангҳои гуногун бахшидан, ранги мавҷудаашонро тағийир додан, бузургии гафсиашонро муайян кардан, онҳоро беранг (шаффофт) гардонидан ва худудҳояшонро бо тирчаҳои муҳталиф таъмин намудан мумкин аст.

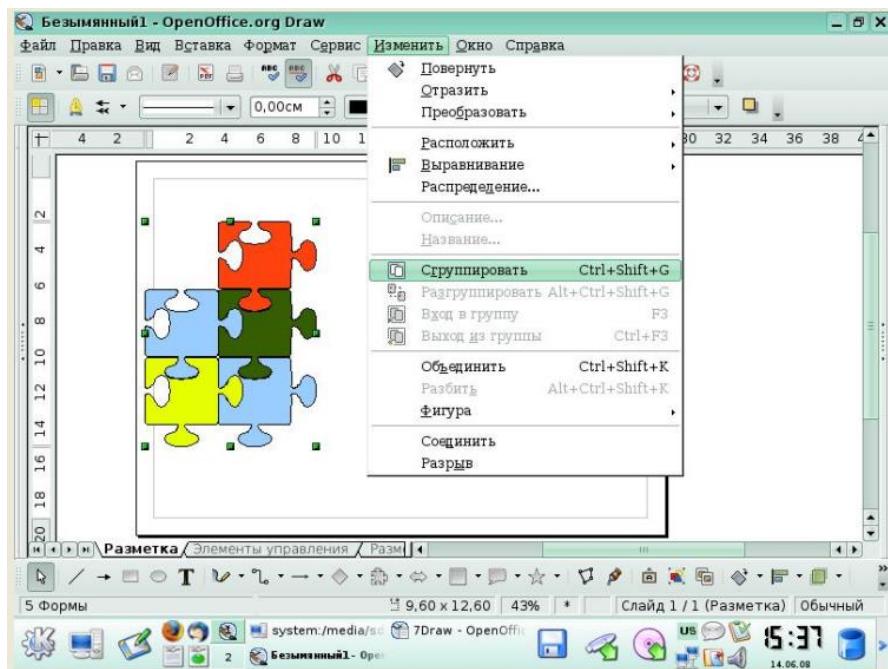

Хосиятҳои матн. Намуд ва хосиятҳои объектҳои матнӣ ва объектҳои дар таркибашон матнбударо тавассути афзорҳои лавҳаи объектҳо, менюи **Формат** ва менюи матнӣ (контекстӣ) тағийир додан мумкин аст.

Хосиятҳои матн бо ёрии афзорҳои лавҳаи объектҳо, силсилафармонҳои менюи **Формат▶Матн** ё банди **Матни** менюи матнӣ ба танзим оварда мешаванд. Маҳз бо ҳамин тарз муайян карда мешавад, ки андозаи матн бо чорҷӯбаи андозаҳояш пешакӣ додашуда мутобиқ

карда шавад ва ё баръакс, андозаҳои чорчӯба мувофиқи матни дохили он тағиیر дода мешавад. Ҳангоми ба экран баровардани матн бошад, татбиқ шудан ё нашудани тақвиятҳои гуногуни самарарабахши сатри равон низ дар ҳамин ҷо муайян карда мешавад.

Барои тағиирдиҳии хосиятҳои аломат ва абзатс бандҳои ҳамномашон - **Аломат** ва **Абзатс** дар менюи матнӣ ва менюи **Формат** хизмат мерасонанд.

Мавқеъбандини объектҳо. OODraw барои мавқеъбандини объектҳо бо афзорҳои пуриқтидор муҷаҳаз гардонида шудааст. Дар аксарият мавридҳо зарурати нисбат ба ҳамдигар, саҳифа ё хат радифсозии объектҳо пеш меояд. Барои иҷрои ин амалҳо афзорҳои лавҳаҳои **Мураттабсозӣ** ва **Радифсозӣ** ва ҳамчунин банди **Тақсимкуни** менюи матнӣ ва ё меюи **Амалиёт** хизмат мерасонанд. Барои дақиқан ҷогузории объектҳо бошад, афзорҳои лавҳаи хосиятҳо ёрӣ мерасонанд.

Радифсозӣ. Бо ёрии афзорҳои мувофиқи лавҳаи ҷудошавандай **Радифсозӣ** ҳар гуна объект метавонад нисбат ба ҳошияҳои саҳифа радифбандӣ гардад. Барои радифсозӣ дар мобайн ва канорҳои варақ ба самтҳои уфӯқӣ ва амудӣ афзорҳои алоҳидай радифсозӣ мавҷуд аст. Агар тугмаи **Shift**-ро пахшкунон якбора якчанд объектро баргузинем, он гоҳ бо ёрии афзорҳои номбурда онҳоро нисбат ба канорҳо ё маркази соҳаи ҷудокунӣ радифсозӣ кардан мумкин аст.

Мураттабсозӣ. Вобаста аз тартиби оғариниш объект метавонад қисми ягон объект ё объектҳои дигарро пӯшонад ва ё аз тарафи ягон объект ё объектҳои дигар пӯшонида шавад. Барои идораи тартиби ҷойгиршавии объектҳо аз рӯйи қаъри ишғолкардаашон афзорҳои лавҳаи ҷудошавандай **Мураттабсозӣ** истифода бурда мешавад.

Лавҳа бо афзорҳое мӯҷаҳаз аст, ки онҳо объектро якбора ба мавқеи аввал меоранд ва ё ба мавқеи охир мебаранд, тартиби пай дар пайи

чойгиршавии объектхоро нисбат ба ҳамдигар тағиیر медиҳанд (пеш ё пас аз объект), мавқеи чойгиршавии объекто нисбат ба объекты мушаххас муайян месозанд. Инчунин дар лавҳа имконияти чойивазкунии ду объект, аз рӯи қаъри чойгиршавиашон, пешбинӣ шудааст.

Тақсимкуни. Ин функция имконият фароҳам меоварад, ки якчанд объект нисбат ба ҳамдигар тавре радифсозӣ шавад, ки масофаи байни онҳо нисбат ба контур ё маркази ин объектҳо баробар бошад. Дар ин маврид объектҳои канории занҷир чой иваз намекунанд.

Барои истифодаи функцияи мазкур аввал се ё зиёда объекто баргузида, баъд банди **Тақсимкуни** менюи матнӣ ё менюи **Амалиётро** омода соҳтан зарур аст.

Мавқеъбандини дақиқи объектҳо. Лавҳаи хосиятҳои OODraw як қатор воситаҳои мусоид ва осонкунандаи тарзи чойгиркунии дақиқи объектҳоро нисбат ба ҳамдигар ё варак дорост. Мавқеъбандини дақиқ аз ҳисоби дар майдони расм дар намуди нуқтаҳо ё хатҳо соҳтани нишонаҳо ё маркерҳои маҳсус амалӣ гардонида мешавад, ки онҳо дар оянда метавонанд барои мавқеъбандини нисбатан осони объектҳо истифода шаванд. Чунин нишонаҳо **пайванд** ном доранд.

OODraw аз якчанд намуди пайвандҳо истифода мебарад:

- Тӯр – майдони саҳифа бо тӯр пӯшонида мешавад. Ҳангоми фаъол будани ин пайванд объектҳоро мутлақо аз рӯи гиреҳҳои тӯр ҷогузорӣ ё миқёсбандӣ кардан мумкин аст;
- Хати равонкунанда – уфуқӣ ё амудӣ. Барои ин намуд пайвандро соҳтан зарур аст, ки бо тугмаи чапи муш хаткаши уфуқӣ ё амудиро пахш кунем ва хатро кашолакунон ба мавқеи зарурии варақ гузорем:
 - Майдонҳои саҳифа;
 - Чорҷӯбаи объектҳо;
 - Гиреҳҳои объектҳо.
- Пайванди корбар – пайвандсозӣ дар намуди хат ё нуқта бо саҳеҳии то миллиметр дар мавқеи дилҳоҳи варақ арзёбӣ шуда, он бо ёрии силсилафармонҳои менюи **Гузоштан▶Хат/Нуқтаи пайванд** амалӣ мегардад.

Барои фаъол ё ғайрифаъол гардонидани ҳар намуд пайванд афзори мувофиқ мавҷуд аст:

- Барои тӯр;
- Барои хатҳои равонкунанда;
- Барои майдонҳои саҳифа;
- Барои чорҷӯбаҳо ва гиреҳҳои объектҳо.

Агар пайванд фаъол гардонида шавад, он гоҳ объект ҳангоми чойивазкуниаш ба он наздик мешавад, ки ин мавқеъбандини дақиқи объекто хеле осон мегардонад. Барои тақвияти аёният пайвандро инъикос ё пинҳон кардан мумкин аст. Лавҳаи хосиятҳо бо афзорҳое муҷаҳҳаз гардонида шудааст, ки онҳо гузариши байни инъикоси визуалии ду навъи пайванд ва ҷаҳорҷӯбаҳои равонкунандаи объекто ҳангоми чойивазкуниашон таъмин менамоянд:

- Түр;
- Хатҳои равонкунанда;
- Равонкунадаҳои хатҳои ҷаҳорчӯбай объект ҳангоми ҷойивазкунӣ;
- Табдили объектҳо.

Дар OODraw ҳар гуна объект вобаста аз навъи худ метавонад ба ин ё он форма табдил дода шавад. Намунаҳои имконпазирро аз менюи матнии **Табодул** ёфтани мумкин аст. Ин меню вобаста аз навъи объекти баргузида намунаҳои гуногунро пешниҳод менамояд. Масалан, барои объектҳои сеченатанҳо ду намуна, vale барои росткунча аллакай ҳафт намуна мавҷуд аст. Ҳангоми табодули объектҳо метавонанд чунон объектҳои наве ҳосил шаванд, ки онҳо тамоман ҳосиятҳои дигар дошта бошанд ва нисбат ба объекти аслий ба навъи тамоман дигар дахл дошта бошанд.